

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Р4 р 19/2014
04.09.2014. године
Београд

Врховни касациони суд у већу састављеном од судија: Снежане Андрејевић, председника већа, Браниславе Апостоловић и Споменке Зарић, чланова већа, у поступку по захтеву предлагача В.Б. из С., чији је пуномоћник И.П., адвокат из С., ради заштите права на суђење у разумном року, у седници одржаној дана 04.09.2014. године, донео је

РЕШЕЊЕ

УТВРЂУЈЕ СЕ да је предлагачу В.Б. из С., у поступку пред нижестепеним судовима повређено право на суђење у разумном року.

НАЛАЖЕ СЕ Апелационом суду у Београду да одлучи о жалби у предмету Гж1 6800/2013 у року од 15 дана од дана достављања овог решења.

Предлагачу **СЕ ОДРЕЂУЈЕ** примерена накнада за повреду права на суђење у разумном року у износу од 40.000,00 динара који износ ће му се исплатити из буџетских средстава Републике Србије опредељених за рад судова у року од три месеца, рачунајући од дана подношења захтева предлагача за исплату.

Захтев предлагача за износ преко 40.000,00 динара до тражених 300.000, 00 динара, **ОДБИЈА СЕ**.

Образложење

Предлагач В.Б. из С. поднела је дана 23.06.2014. године преко пуномоћника захтев за заштиту права на суђење у разумном року у смислу члана 8а. Закона о уређењу судова. У захтеву је навела да је била радник РТВ С. ад Н. Предлагач је поднела тужбу против послодавца ради поништаја анекса Уговора о раду, тадашњем Општинском суду у Сокобањи дана 26.05.2009. године. Пресудом Општинског суда у Сокобањи П1 63/09 од 27.11.2009. године усвојен је тужбени захтев предлагача заједно са осталим тужиоцима. Одлучујући о жалби туженог Апелациони суд у Београду је решењем Гж1 3989/10 од 01.02.2012. године вратио предмет првостепеном суду ради допуне поступка. Првостепени суд је донео решење дана 12.01.2012. године и предмет доставио Апелационом суду у Београду. Апелациони суд у Београду је донео решење Гж1 4938/11 дана 27.03.2013. године којим је делимично потврдио првостепену пресуду а делимично укинуо и предмет вратио првостепеном суду на поновно суђење. Првостепени суд је дана 24.09.2013. године пресудом поново усвојио тужбени захтев тужилаца и на ту пресуду тужени је изјавио жалбу 15.10.2013. године. До подношења предлога Апелациони суд у Београду није одлучио о жалби. Оволиким дугим трајањем поступка предлагачу је причињена велика штета.

Предлагач је била у великим финансијским проблемима с обзиром на то да је била без икаквих примања дужи временски период, да је самохрана мајка малолетног детета, те да је очекивала да ће правовременим решењем овог радног спора донекле ублажити своју лошу материјалну ситуацију. Из наведених разлога је поднела захтев за заштиту права на суђење у разумном року и предложила да Врховни касациони суд уважи њен захтев и наложи Апелационом суду у Београду да у што краћем року донесе одлуку о жалби туженог и да предлагачу досуди накнаду штете за повреду права на суђење у разумном року у висини од 300.000,00 динара.

Поступајући по захтеву предлагача у смислу члана 8а. и 8б. Закона о уређењу судова („Службени гласник РС“ бр. 116/2008, 104/2009, 101/201, 31/2011, 78/2011, 101/2011 и 101/2013), Врховни касациони суд је прибавио списе Апелационог суда у Београду Гж1 6800/2013, па је увидом у наведене списе утврдио:

- да је предлагач В.Б., дана 26.05.2009. године поднела тужбу против туженог РТВ С. ад Н. из Н., Општинском суду у Сокобањи под бројем П1 64/09, са захтевом да се утврди да је анекс Уговора о раду број 31/12-09 од 05.05.2009. године који је тужила потписала са туженим ништав и да не производи правно дејство, те да је тужени дужан да у међусобним односима тужиле са туженим примењује уговор о раду од 06.07.2006. године. Тужба је достављена туженом на одговор 27.05.2009. године и тужени је доставио одговор на тужбу дана 29.06.2009. године. Поред тужиле В.Б. истог дана 26.05.2009. године Општинском суду у Сокобањи су поднели тужбе Ј.Д., С.В., Р.М., М.Д. и Ђ.М. са истим захтевом за утврђење ништавости анекса уговора о раду: Првостепени Општински суд је у предмету Д.Ј. П1 63/09 заказао рочиште за 14.07.2009. године и на том рочишту спојио парнице и осталих тужилаца, међу којима је и парница предлагача В.Б. П1 64/09 и одредио да ће се даљи поступак водити под бројем П1 63/09. На рочишту 25.08.2009. године суд је извео доказе читањем писмене документације и следеће рочиште заказао за 14.09.2009. године и наложио туженом да у року од 15 дана достави оверен Уговор о продаји државног капитала као и Уговор о раду за тужилу Ј.Д. и доказ да је дошло до поремећаја пословања туженог као разлог за понуду закључења анекса уговора. Службеном белешком од 14.09.2009. године првостепени судија је због болести обавестио странке да се рочиште заказано за 14.09.2009. године неће одржати и да се следеће заказује за 19.10.2009. године. На рочишту 19.10.2009. године суд је констатовоао да тужени није доставио тражену документацију и следеће рочиште заказао за 12.11.2009. године. На рочишту 12.11.2009. године поново је констатовано да није тужени доставио уговор о купопродаји и рочиште одложено за 27.11.2009. године. На рочишту 27.11.2009. године изведени су докази и на том рочишту је главна расправа закључена. Пресудом Општинског суда у Сокобањи П1 63/09 од 27.11.2009. године усвојени су тужбени захтеви свих тужилаца. Првостепена пресуда је експедована из суда 02.12.2009. године. Жалбу против првостепене пресуде је изјавио тужени 23.12.2009. године. Жалба са списима првостепеног суда Апелациони суд у Београду је примио 12.02.2010. године и заведен под бројем Гж1 3991/10. Жалба туженог је решена у већу 24.08.2011. године тако што су првостепени списи враћени Основном суду у Зајечару, Судска јединица у Сокобањи на допуну поступка, са образложењем да првостепени суд у допуну поступка оцени да ли се ради о грешци у писању и да ли је потребно

извршити исправљање првостепене пресуде. Списи предмета су враћени првостепеном суду 31.08.2011. године. Основни суд у Зајечару, Судска јединица Сокобања је решењем од 12.10.2011. године исправио првостепену пресуду, решење доставио странкама и предмет експедовао из суда 12.10.2011. године. Апелациони суд у Београду списе је примио дана 16.11.2011. године и предмет је заведен под бројем Гж1 4938/11. Решењем Апелационог суда у Београду Гж1 4938/11 од 27.03.2013. године, потврђено је решење у ставу првом изреке првостепене пресуде, која је исправљена решењем од 12.10.2011. године. У другом ставу изреке укинута је првостепена пресуда од 27.11.2009. године у ставу другом, трећем, четвртом, петом, шестом, седмом и осмом изреке и предмет упућен првостепеном суду на поновно суђење. Предмет је експедован из суда дана 29.04.2013. године. Првостепени суд је након укидања прво рочиште заказао 13.06.2013. године и то рочиште није одржано. На рочишту дана 08.07.2013. године странке су остале код својих дотадашњих навода и рочиште је одложено за 19.07.2013. године. На рочишту 19.07.2013. године суд је одредио временски оквир трајања поступка с тим да се поступак оконча на два рочишта и на том рочишту суд ништа друго није радио. На рочишту 04.09.2013. године изведени су сви докази и следеће рочиште заказано за 18.09.2013. године, само читањем Правилника о раду од 06.06.2009. године, и расправа је закључена, а пресуда објављена дана 24.09.2013. године. Пресудом од 24.09.2013. године усвојен је тужбени захтев свих тужилаца и пресуда је експедована из суда 30.09.2013. године. Тужени је жалбу изјавио 15.10.2013. године и списи предмета са жалбом примљени су у Апелациони суд у Београду дана 20.11.2013. године и предмет заведен под бројем Гж1 6800/2013 и дат већу 21.11.2013. године. До извршеног увида у списе предмета Апелациони суд у Београду није одлучио о жалби туженог.

Испитујући основаност захева за утврђење повреде права на суђење у разумном року, Врховни касациони суд је нашао да је захтев основан.

Дужина трајања парничног поступка са становишта права странке на правично суђење у разумном року у смислу члана 32. став 1. Устава Републике Србије и члана 10. став 1. Закона о парничном поступку, суд оцењује према свим околностима случаја нарочито водећи рачуна о сложености чињеничних и правних питања које треба расправити у поступку, понашања подносиоца захтева као странке у поступку, поступања судова пред којима се води поступак и значаја предмета за подносиоца.

Према наведеним критеријумима, у конкретном случају, не ради се о сложеном спору, због чега је по оцени Врховног касационог суда поступак неоправдано дуго трајао пред првостепеним судом од 26.05.2009. године када је поднета тужба па до 04.12.2009. године када је првостепена пресуда достављена пуномоћнику предлагача у трајању од шест месеци и осам дана и од 24.05.2013. до 02.10.2013. године када је друга првостепена пресуда достављена пуномоћнику предлагача или након четири месеца и девет дана. Ово тим пре што првостепени поступак се могао да води посебно по свакој тужби тужилаца а не по спојеним парницама. Врховни касациони суд је посебно ценио неактивност Апелационог суда који је први пут предмет примио по жалби 12.02.2010. године, списе вратио првостепеном суду са налогом да изврши исправку првостепене пресуде 31.08.2011. године, да је поново примио списе 06.11.2011. године и решење којим

је укинуо првостепену пресуду доставио првостепеном суду 29.04.2013. године, што чини неактивност у износу од једне године шест месеци и 19 дана, посебно што није било ни потребе да се први пут предмет врати ради исправке, ако је после тога првостепена пресуда укинута. Друга неактивност Апелационог суда је од 20.11.2013. године када је предмет поново по жалби примљен у тај суд па до 23.06.2014. године када је предлагач поднела захтев што чини неактивност од седам месеци и три дана или укупно до подношења захтева три године седам месеци и шест дана. Укупно трајање поступка од подношења тужбе 26.05.2009. године па до подношења захтева 23.06.2014. године износи пет година и 28 дана.

По оцени Врховног касационог суда ради се о предмету ради утврђења ништавости анекса уговора који је хитне природе јер је из радног односа, а у коме је поступак неоправдано дуго трајао због неефикасног поступања оба нижестепена суда, посебно другостепеног суда који није одлучио о жалби туженог, па је Врховни касациони суд оцењујући укупну дужину трајања овог поступка наложио Апелационом суду да у року од 15 дана од дана пријема овог решења одлучи о изјављеној жалби, сматрајући да је у конкретном случају због дужине трајања поступка у целини повређено право предлагача на суђење у разумном року.

Код оцене дужине трајања поступка који не испуњава захтев разумног рока не узима се у обзир оптерећеност суда или конкретног судије бројем предмета. Имајући у виду дужину поступка, посебно пред апелационим судом, Врховни касациони суд је поред налога апелационом суду да у року од 15 дана одлучи о изјављеној жалби и одлучио да се предлагачу исплати примерена накнада од 40.000,00 динара из средстава Републике Србије одређених за рад судова сагласно члану 8б. Закона о уређењу судова.

Врховни касациони суд сматра да су изречене мере због повреде права на суђење у разумном року адекватне околностима случаја, да ће се њима постићи сврха заштите прописана чланом 8а. и 8б. Закона о уређењу судова, односно да ће у остављеном року бити одлучено о жалби туженог.

Захтев за накнаду већу од досуђене одбијен је јер је досуђена накнада од 40.000,00 динара примерена сатисфакција предлагачу и уз изречену меру убрзања поступка, оствариће сврху која њом треба и да се постигне.

Из изнетих разлога, Врховни касациони суд је на основу одредбе члана 8а. и 8б. Закона о уређењу судова одлучио као у изреци.

**Председник већа – судија
Снежана Андрејевић, с.р.**